

TÖRTÉNELMI ÍJÁSZ

ÁLTALÁNOS

VERSENYSZABÁLYZAT

2021. év

*Mottó: A sagittis hungarorum ne
libera eorum, Domine!*

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETŐ	- 3 -
1. VERSENYEK JELLEMZŐI.....	- 3 -
1.1. Versenyek területi megoszlása:.....	- 3 -
1.2. Versenyek típusai:.....	- 3 -
1.3. Versenyek jellegei:.....	- 3 -
1.4. Minősítési szintek:.....	- 3 -
2. A VERSENYEK RÉSZTVEVŐI, KÖZREMŰKÖDŐI.....	- 4 -
2.1. Szervező Bizottság (SZB)	- 4 -
2.1.1. SZB feladatai:.....	- 4 -
2.2. Versenybíró:.....	- 4 -
2.2.1. Versenybíró feladatai:	- 4 -
2.3. Biztonságtechnikai Ellenőr (BTE)	- 5 -
2.3.1. Feladata:	- 5 -
2.4. Pályakezelő Személyzet:.....	- 5 -
2.5. Sportoló / Versenyző:.....	- 5 -
2.6. Nézők, Kísérők:.....	- 5 -
3. KOROSZTÁLYOK	- 6 -
4. SPORTFELSZERELÉS KATEGÓRIÁI	- 6 -
5. VERSENYBEN HASZNÁLHATÓ ÍJAK KÖVETELMÉNYEI	- 6 -
5.1. Technikai szemle:.....	- 6 -
5.2. Általános követelmények:.....	- 6 -
5.3. Modern anyagokból készült történelmi íjak:.....	- 7 -
5.3.1. Magyar és egyéb pusztai, lovas nomád íjak:.....	- 7 -
5.4. Természetes anyagú történelmi íjak:.....	- 7 -
5.5. Történelmi hosszúíjak (longbow) és egyéb botíjak:	- 7 -
5.6. Vadász íjak:.....	- 8 -
5.7. Történelmi számszerj.....	- 8 -
6. NYÍLVESSZŐK KÖVETELMÉNYEI	- 8 -
7. ELVÁRT ÖLTÖZET, VISELET.....	- 9 -
8. VERSENYSZABÁLYOK	- 9 -
8.1. Általános szabályok:	- 9 -
8.2. Céllövés szabályai:.....	- 10 -
8.3. Pontozási, értékelési szabályok:.....	- 12 -
8.4. Szétlövés lebonyolítása a rangsorolóban:	- 13 -
8.5. Óvás:.....	- 13 -
8.6. Minősítési szintek megszerzésének szabályai:.....	- 13 -
9. PÁLYAÉPÍTÉS SZABÁLYAI.....	- 14 -
10. TERÜLETI VERSENYEK (TV)	- 14 -
11. ORSZÁGOS BAJNOKSÁG (OB).....	- 15 -
11.1. Döntők:.....	- 15 -
12. DÍJAZÁSOK.....	- 16 -
12.1. Területi versenyek díjazása:.....	- 16 -
12.2. Országos Bajnokság díjazása:	- 16 -
13. Minősítési szintek díjazása:.....	- 16 -
13.1. MESTER ÍJÁSZ cím:.....	- 16 -
14. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK:	- 16 -

BEVEZETŐ

A MISZ Történelmi szakága, a Magyar Íjász Szövetség Történelmi Szakmai Bizottsága a középkor (1600. előtt) íjászatának felidézésére, sportág fejlesztésére, annak versenyszerű ápolására, a hagyományok művelésére és megőrzésére, sportszerű versengésre (mégmértetés) a szabadidő hasznos eltöltésére, a versenyeredmények összehasonlíthatósága érdekében alkotta meg ezt a szabályzatot.

1. VERSENYEK JELLEMZŐI

1.1. Versenyegek területi megoszlása:

- egyesületi
- területi (minősítési- és kvalifikációs szintlövés)
- országos

1.2. Versenyegek típusai:

1.2.1. Egyéni versenyegek:

A versenyzők által elért eredmények kategóriánként, korosztályonként és nemenkénti mégmértetése, értékelése.

1.2.2. Csapatversenyegek:

Csapatversenyben egy egyesületen belüli versenyzők alkotnak egy csapatot.

1.3. Versenyegek jellegei:

1.3.1. **Szabadtéri egyéni összetett** (*több fajta és több jellegű cél*) versenyegek

1.3.2. **Szabadtéri egyéni táv-céllövő** versenyegek (külön szabályzat szerint)

1.3.3. **Terem egyéni összetett** (*több fajta és több jellegű cél*) verseny

1.3.4. **Szabadtéri csapatverseny**

1.4. Minősítési szintek:

A versenyzőknek a területi és országos bajnokságokon lehetőségük nyílik minősíteni magukat, a minősítési szint meglövésével. (Minősítési szintek nem azonosak a kvalifikációs szintekkel.) Az aktuális minősítési szinteket a Történelmi Szakmai Bizottság az év elején közzéteszi.

Elérhető minősítési szintek:

Arany fokozat:	I. osztály
Ezüst fokozat:	II. osztály
Bronz fokozat:	III. osztály

2. A VERSENYEK RÉSZTVEVŐI, KÖZREMŰKÖDŐI

2.1. Szervező Bizottság (SZB)

Szervező Bizottság (SZB) fogalma:

Szervező Bizottságot, az íjászversenyt, illetve a megmérettetést szervező szervezeti egység (pl. egyesület) állítja fel. A Bizottságnak egy felelős vezetőt kell választania, vagy kijelölnie, aki egy személyben felelős a rendezvény sikeres és zökkenőmentes megszervezéséért, majd lebonyolításáért. A SZB-nek több (legalább 3 fő) tagja legyen, akik a részfeladatok (pl. technikai, gazdasági, sajtó) felelősei. Felelős vezető nevét és elérhetőségét a versenykiírásban fel kell tüntetni.

2.1.1. SZB feladatai:

- (1) A versenyszervezés engedélyeztetése (MISZ). Szükség esetén további engedélyek beszerzése (pl. gyűl. törvény alapján), EÜ engedélyek.
- (2) Az SZB tagjai, a pályaépítők és a technikai személyzet tagjai nem versenyezhetnek.
- (3) Versenypálya használati engedélyének megszerzése (ingatlan tulajdonosától, kezelőjétől).
- (4) A versenykiírás elkészítése, közzététele, szétküldése.
- (5) A verseny biztonságos körülményeinek előkészítése és biztosítása.
- (6) A segédszemélyzet biztosítása.
- (7) Pályaépítés.
- (8) Biztonságtechnikai ellenőr (BTE) és versenybíró alkalmazása.
- (9) A beérkezett nevezések feldolgozása, a nevezett versenyzők csoportjainak összeállítása.
- (10) Kötelessége a rajtengedélyek adminisztrálása
- (11) A kitöltött rajtengedélyeket a MISZ-nek köteles megküldeni.
- (12) Eredményjegyző (beíró) lapok előkészítése és kiosztása.
- (13) A díjak beszerzése és az oklevelek előkészítése.
- (14) A megnyitó ünnepség megszervezése, a versenyzők és az érdeklődők tájékoztatása.
- (15) Eredmények feldolgozása.
- (16) Az eredményhirdetés előkészítése.
- (17) A díjkiosztás megszervezése és lebonyolítása.
- (18) Pálya bontása, a terület eredeti állapotának visszaállítása.
- (19) Az eredmények továbbítása a MISZ iroda és a szakmai bizottság részére.

2.2. Versenybíró:

Az íjászversenyen (megmérettetésen) a MISZ által kiadott történelmi versenybírói felhatalmazással, érvényes versenybírói igazolvánnyal rendelkező személy bírászkodhat. Minden megkezdett 100 fős létszám esetén +1 versenybíró alkalmazása kötelező. Versenybírókat a Szakmai bizottság delegálja.

2.2.1. Versenybíró feladatai:

- (1) A szabályzatnak megfelelő versenypálya kialakítás ellenőrzése.
- (2) A versenyzők okmányainak, versenyengedélyeinek megléte, sportfelszereléseik, rajtengedélyeik, öltözetük és viseletük ellenőrzése.
- (3) Ügyel a verseny tisztaságára, sportszerúségére.
- (4) A verseny előtt, alatt, a versennyel kapcsolatban keletkezett problémák, vitás ügyek kezelése.
- (5) Az eredmények hitelesítése.
- (6) Részt vesz a megmérettetéssel összefüggő, írásban benyújtott óvások elbírálásában.

Gondoskodik az óvások elbírálását követően a megmérettetés folytatásáról, vagy engedélyezi az eredményhirdetés megtartását.

- (7) A szabályokat tudatosan megszegő versenyzőket azonnali hatállyal kizárhatja a megmérettetésből.
- (8) Szankciók alkalmazása:
 - > Figyelmeztetés (szóbeli, írásbeli)
 - > Kizárás
- (9) Együttműködik a BTE-vel.

2.3. Biztonságtechnikai Ellenőr (BTE)

Az íjászversenyen (megmérettetésen) a MISZ által szervezett biztonságtechnikai vizsgával, érvényes BTE igazolvánnyal rendelkező személy. **Alkalmazása kötelező.**

2.3.1. Feladata:

- (1) A verseny helyszínének általános ellenőrzése (terepviszonyok, helyszín biztonságos körülhatároltsága, időjárási-, látási viszonyok alkalmassága stb.).
 - (2) A pálya felépítésének, nyomvonalának áttekintése, különös tekintettel a lőirányokra, közlekedési útvonalakra.
 - (3) A pálya berendezésének ellenőrzése (vesszőfogók, célok állapota).
 - (4) Egészségügyi biztosítás elemeinek ellenőrzése (elsősegély és fektető hely, terepről való mentés eszközei).
 - (5) Részvevők eszközeinek szűrőpróba szerű ellenőrzése (íjak, nyílveszők állapota) (6)
- Együttműködik a Versenybíróval.

2.4. Pályakezelő Személyzet:

A felállított céloknál, ahol a célt működtetni kell, állandó kezelő személyzet biztosítása kötelező. A kezelő személyzet létszámáról, kijelöléséről, felkészítéséről a szervező egyesület gondoskodik a verseny teljes ideje alatt.

Feladatok: A versenypálya, célok működtetése, baleset megelőzése, tájékoztatás

2.5. Sportoló / Versenyző:

- (1) **Sportoló** az a természetes személy, aki sporttevékenységet végez.
{lásd: Sporttörvény 1.§. (1)}
- (2) **Versenyző** az a természetes személy, aki a sportszövetség (MISZ) által kiírt, szervezett, vagy engedélyezett versenyeken, illetve versenyrendszerben sportolóként vesz részt.
A versenyző amatőr, vagy hivatásos sportoló. {lásd: Sporttörvény 1.§(3)}

2.6. Nézők, Kísérők:

- (1) Csak a számukra kijelölt zónában tartózkodhatnak,
- (2) A kísérők kötelesek a verseny ideje alatt a verseny szabályzatának és szellemiségének alávetni magukat,
- (3) A versenyzők felszereléséhez nem nyúlhatnak, beírók nem kezelhetnek

3. KOROSZTÁLYOK

(1) Mini (apród)	10-12 év között
(2) Kadet (dalia / leányzó)	13-14 év között
(3) Ifjúsági (dalia / leányzó)	15-17 év között
(4) Fiatal felnőtt (vitéz / fehérnép)	18-20 év között
(5) Felnőtt (vitéz / fehérnép)	21-50 év között
(6) Senior (tiszteletreméltó férfi / nő)	51-64 év között
(7) Senior+ (tiszteletreméltó+ férfi / nő)	65 év és felette

Minden korosztályban megkülönböztetünk férfi és női versenyzőt. A korosztályba sorolás alapja az adott év január elsején betöltött életkor.

Korosztályokat és kategóriákat az eredményhirdetés szempontjából nem lehet összevonni. Magasabb korosztályba, pl. seniorból felnőtt korosztályba, ifjúságiból, fiatal felnőttből, felnőtt korosztályba csak előnevezéssel lehet átnevezni.

4. SPORTFELSZERELÉS KATEGÓRIÁI

- (1) Modern anyagokból készült történelmi íj lásd.: 5.3.pont szerint
- (2) Természetes anyagú történelmi íj lásd 5.4.pont szerint
- (3) Történelmi longbow (hosszúíj) és egyéb botíjak lásd.: 5.5 szerint
- (4) Vadász íjak lásd.: 5.6 szerint
- (5) Történelmi számszeríj lásd:5.7 szerint

5. VERSENYBEN HASZNÁLHATÓ ÍJAK KÖVETELMÉNYEI

5.1. Technikai szemle:

Az Országos Bajnokságon és a területi versenyeken indulni csak a technikai szemlén ellenőrzött íjakkal lehet, mely ellenőrzést, matrica felragasztásával jelöl a versenybíró. A matricát kizárólag az íjon lehet elhelyezni, úgy hogy a verseny teljes ideje alatt ellenőrizhető legyen annak megléte. Vadász íjak esetében a középrész és a karok is külön-külön jelölő címkével lesznek ellátva.

5.2. Általános követelmények:

- (1) **Az általános követelmények a magyar és egyéb pusztai íjakra, a botíjakra, valamint a modern, illetve természetes anyagú íjakra egyaránt vonatkoznak.**
- (2) Az íjak alakja, formája igazodjon a történelmi íj fajtákhoz (pl. egyiptomi, görög, római, szkíta, avar, hun, magyar, török, mongol, tatár, angol-szász, yumi stb.) Vitás helyzetben a történelmi hűség bizonyítása (*például: történész, muzeológus, vagy régész írásbeli szakvéleményével*) az íjász feladata.
- (3) Az íjak karjának belső felén semmilyen célzást elősegítő jelölés, ábra nem lehet. -
- (4) Az idegnek felajzott állapotban az íj középvonalán kell futnia. Az adott íjhoz csak gyári ideganyag, vagy annak megfelelő, más modern anyag használható. A történelmi ideganyagok (len, selyem és ín) nem használhatók. Az idegen 1 vagy max. 2 fixen rögzített göb lehet.
- (5) Az íj markolatán és a tartó kézen semmilyen kifutó, segédeszköz nem alkalmazható, ami a vesszőt önállóan képes alátámasztani.

(6) Az íj markolatának az idegre nézve szimmetrikusnak kell lennie. Az íj markolata nem lehet anatómiai kialakítású (pl. „pisztoly”; „boxer” markolat). Az íj középrészének nem lehet polcos, ablakos kiképzése /kivéve: vadászíj/. A markolat oldalirányú szélessége nem lehet kevesebb, mint 15 mm.

(7) Az íj markolata egyrétegű vékony bőrrel, bandázssal, vagy hasonló anyaggal bevonható, de nem alkalmazható alátámasztásként. A nyílvevesszőnek az íjat tartó kézen kell kifutnia.

(8) Az íj oldalán nyílvevessző kifutási pont, jelölés alkalmazható.

(9) Az íj lehet szétszedhető, maximum 1 ponton, a markolatnál maximum 2 részre, biztonságtechnikailag megfelelően megerősítve /kivéve: vadászíj/.

(10) Távcső és bármilyen távmérésre szolgáló eszköz használata tilos.

(11) Rezgéscsillapító, pom-pom és egyéb ilyen jellegű kiegészítő használata tilos /kivéve: vadászíj/.

5.3. Modern anyagokból készült történelmi íjak:

Az íjak készülhetnek egy (homogén) anyagból, vagy összetett anyagból, melyek tartalmazhatnak modern anyagokat (pl. ragasztót, üvegszálat, korbont, epoxyt, műanyagot, stb.) is.

5.3.1. Magyar és egyéb pusztai, lovas nomád íjak:

(1) Az íjak tervezéséből fakadó különböző kialakításokban (formákban), az alkalmazott anyagokban nem teszünk különbséget. A merev szarvak hosszára megkötés nincs, de a történelmileg ismert kialakításnak feleljen meg.

5.4. Természetes anyagú történelmi íjak:

(1) Az íjak készülhetnek egy anyagból, vagy összetett anyagból, ami csak természetes eredetű anyagokat (pl. fa, szaru, csont, ín, enyv, természetes lakk, bambusz) tartalmazhat. Az íj külső védelme érdekében használható, modern alapanyagú pác, lakk.

(2) Vegyes anyagú –természetes és modern anyagú- íj a modern anyagú íjak közé sorolandó. (a modern ideg alkalmazása nem jelenti a vegyes anyagú íjat)

(3) Minden egyéb kialakítás a „modern anyagú” íjknál (5.3.) ismertetettek szerint.

(4) Csak természetes anyagú és faragott, vagy vájttal nockkal készített vessző használható ebben a kategóriában.

(5) A versenyző minden esetben köteles az íjkészítő által kiállított olyan tanúsítványt bemutatni, amely az íj egyedi azonosítóját tartalmazza, és ez által biztosítja az íj és a hozzá tartozó tanúsítvány egyértelmű beazonosíthatóságát.

5.5. Történelmi hosszúíjak (longbow) és egyéb botíjak:

(1) Az íjak készülhetnek egy (homogén) anyagból, vagy összetett anyagból, melyek tartalmazhatnak modern anyagokat (pl. ragasztót, üvegszálat, korbont, epoxyt, műanyagot, stb.) is.

(2) Egy darabból álló, vagy a markolatánál maximum két részre szedhető, egyenes végű íj, bármilyen anyagból, ami felajzott állapotban folyamatos, egy irányú ívet képez, amelyet az alábbiak szerint határoznak meg: a felajzott íjat egyenesen tartva úgy, hogy az ideg függőlegesen áll, a karokat és az ideget összekötő vízszintes vonal mentén mérve

távolságnak a markolattól távolodva minden ponton (markolattól távolodva folyamatosan csökkenő kar, illetve húr távolság) egyre kisebbnek kell lennie.

- (3) A megerősítés (húrakasztó) nem emelkedhet ki 20 mm-nél magasabbra az íjkarok felületéből, és nem lehet hosszabb 50 mm-nél a karvégektől mérve.

5.6. Vadász íjak:

- (1) Olyan típusú reflex íj és longbow íj használható, amelynek középrésze fából készült, az íj bármilyen anyagú, gyárilag beépített illesztést (kivéve: ILF) és laminálást tartalmazhat.
- (2) A középrészen engedélyezett polcos, ablakos kialakítás.
- (3) Az íj markolata, lehet kézre alakított, pisztolymarkolatos (boxeres) kiképzésű.
- (4) Olyan segédeszköz alkalmazható, ami a vesszőt önállóan képes alátámasztani, de az olyan modern kifutók, mint a T300, NEET, Hoyt Hunter, Bear, vagy hasonló típusú kifutók használata NEM engedélyezett.
- (5) Az íj lehet egyrészes vagy szétszedhető (klasszikus take-down), kivéve ILF (International Limb Fitting) rögzítésű karok.
- (6) Íjászkesztyű, tab használata, vagy szabadkezes oldás engedélyezett.
- (7) Rezgéscsillapító használata a karokon, vagy az idegen (pom-pom) engedélyezett.
- (8) További feltételek az „5.2 általános követelmények”-nek megfelelően alkalmazandók.

5.7 Történelmi számszeríj

- (1) Az íjak alakja, formája igazodjon a történelmi íj fajtákhoz. Vita esetén a történelmi hűség bizonyítása az íjász feladata az 5.2.(2) pont szerint.
- (2) Csak olyan számszeríj használható, aminek húzó ereje nem haladja meg a 110 fontot és önállóan egy ember biztonsággal tudja használni. Az íj felépítésének biztonságtechnikailag stabilnak kell lennie! Az íj tus része csak fából készülhet, a tus bármilyen anyagú beépített illesztést, laminálást, erősítést tartalmazhat. Az íjkarok lehetnek: - egy vagy több darabból álló visszacsapó, reflexkaros, - vagy rugóval, csavart kötéllel kombinált csapószáras kialakításúak. Az íjkarok anyaga fa vagy fém, vagy ezek kombinációja lehet. Semmilyen modern kori elsütő mechanizmus, és semmilyen célzó, irányzék eszköz nem használható.
- (3) A nyílvevőnek hosszabbnak kell lennie, mint a kifutónak (vesszősínnek).
- (4) A számszeríj alátámasztása csak kézi, testi erővel történhet, kiegészítő eszköz nem használható.
- (5) A számszeríj felhúzása történhet kézi erővel vagy különböző segítő eszközök alkalmazásával (pl.: kengyel és kezek, öv és horog, kötél és emelőcsiga, stb).

6. NYÍLVESSZŐK KÖVETELMÉNYEI

Minden kategóriára vonatkozik

- (1) A vesszőtestek anyaga fa, vagy bambusz lehet.
- (2) Nyílvevők tollazása csak természetes anyagból készülhet.
- (3) A vesszőtestre vágott (vájtt) ajak, csont-nock használata csak akkor megengedett, ha terhelésnek, fizikai igénybevételnek jól ellenálló, annak megfelelő anyagokkal van megerősítve.

- (4) A modern anyagú történelmi íj és vadászíj kategóriákban műanyag nock használható, míg természetes alapanyagú íj kategóriában csak természetes anyagú, faragott, vajt nock használható.
- (5) A versenyzők nyílvesző készletében csak megegyező vesszők lehetnek.
- (6) A nyílvesző testeken az íjász nevét latin betűkkel fel kell tüntetni (monogram használata valamint a rovásírás nem elegendő).
- (7) A nyílveszőn húzáshossz ellenőrzésre alkalmas jelölés nem lehet.
- (8) A nyílveszőkön sportheget kell használni, de kizárólag olyant, amely a célokban felesleges kárt nem okoz. Vadászhegy, illetve történelmi harci hegy nem használható.

7. ELVÁRT ÖLTÖZET, VISELET

- (1) A versenyzők elvárt öltözete, ruházata, nemzeti, népi viseletet, középkori vagy korábbi hangulatot tükrözzön (pl. paraszti, köznépi, nemesi, főnemesi, vagy vezéri történelmi viseletek megjelenítése).
Nem viselhetők egyértelműen látható módon, modern kori ruhadarabok, kiegészítők és elektronikai eszközök, (pl. farmer anyag, napszemüveg, színeiben kirívó sportcipő, feliratos melegítő felső illetve nadrág, mobiltelefon, karóra, táska, ülőalkalmatosság, stb.). Az öltözet, viselet hiánya nem viselet. Lábbeli nélküli versenyzés engedélyezett saját felelősségre, de e döntést a bíró felülbíráhatja.
- (2) A Szervező Bizottság tagjaira is kötelező az elvárt történelmi viselet (SZB vezetője, Versenybíró; BTE).
A verseny rendezésében, lebonyolításában résztvevő technikai személyzetre és egyéb segítőkre nézve nem kötelező a történelmi viselet, de az egységes egyesületi/szervezői felső használata igen.

8. VERSENYSZABÁLYOK

8.1. Általános szabályok:

- (1) Minimum 3 - maximum 7 fős csapatok kerülnek kialakításra úgy, hogy minden célon közel azonos létszámú csoport legyen. Amennyiben a versenyzők száma meghaladja a verseny normál létszámkapacitását (7 fő/csoport), akkor dupla lőállást vagy pályát kell kiépíteni, esetleg több fordulóban (pl. délelőtt-délután) kell a versenyt lebonyolítani.
- (2) Egy karós pályakialakításnál: minden jelzőkarónál a csoport tagjainak lövési sorrendjét változtatni kell (forgás) lőtávokra bontva („kék”, illetve „fehér” karó). A forgási sorrendet a verseny folyamán meg kell tartani.
Dupla karós pályakialakításnál (A és B) mindkét versenyzőnek egyszerre kell karóhoz állnia és a karótól ellépnie. Ez esetben a versenyzőknek a versenyzői kártyájával azonos jelölésű lőállásokból kell löniük. A versenyző köteles a kártyáját jól látható és ellenőrizhető módon viselnie a verseny ideje alatt.
- (3) Csapatbeosztásnál erőssorrendet kell alkalmazni. Azonos kategóriákat és korosztályokat egy csapatba kell osztani

- (4) Rossz időjárási viszonyok esetében a versenyt addig kell folytatni, amíg a versenybíró más jelzést nem ad. Azok a versenyzők, akik a jelzés előtt elhagyják a pályát, nem folytathatják a versenyt, és az addig elért pontszámaik sem kerülnek rögzítésre.
Amennyiben a célok fele teljesítésre került, és a verseny hosszabb megszakítás után sem folytatható, akkor a féltáv (*az első 12 meglőtt cél*) alapján hirdethető ki az eredmény. Ez esetben teljesített kvalifikációs és minősítő fordulónak minősül.
- (5) Kategóriát és korosztályt csak előnevezéssel lehet változtatni.
- (6) A versenyzőknek szigorúan tilos a versenyzőtársaik felszerelését engedély nélkül megérinteni.
- (7) Ha a versenyzőnek valamely okból elfogy a rendelkezésre álló nyílveszője (pl. sok a mellé lövés), és azt nem tudja pótolni, a versenyt nem folytathatja.
- (8) A versenyzőt a bírók szabálytalanság esetén szóbeli figyelmeztetésben, súlyosabb esetben akár azonnali kizárásban részesíthetik. A második írásbeli bírói figyelmeztetés automatikusan az azonnali kizárást vonja maga után. A bírói intézkedést a versenyző eredményjegyző (beíró) lapján rögzíteni kell (bíró feladata).
- (9) A gyakorló (bemelegítő) lövéseket kizárólag a Szervező Bizottság által kijelölt belövő pályán, meghatározott időben és ezzel a feladattal megbízott személy felügyelete mellett lehet leadni. A belövő pálya csak érvényes regisztráció után használható.
- (10) A versenyzők kötelesek a megmérettetés szellemének megfelelően viselkedni. A rendbontó és a nem megfelelő viselkedést tanúsító (sportszerűtlen) versenyzőt a bírók azonnali hatállyal kizárhatják. Ez ellen óvásnak helye nincs.
- (11) A verseny előtt és annak ideje alatt bódító, tudatmódosító szer és alkohol fogyasztása, használata TILOS!

8.2. Céllövés szabályai:

- (1) A lőállásokból versenyzőként és célonként, a cél meghatározásának megfelelő, adott számú vessző lőhető ki.
Amennyiben a vessző leesik a földre a lövés előtt, de a versenyző eléri azt olyan módon, hogy a jelzőkaróhoz egyidejűleg valamelyik testrészével hozzáér, a vesszőt újra lőheti.
- (2) A versenyző felelősséggel tartozik a lövéseiért. Az íjat kihúzni, csak célra tartva megengedett.
- (3) Lőállásonként egy-egy jelzőkaró van kihelyezve a korosztályok részére (kék, illetve fehér). 10 m-en illetve ennél közelebbi célok esetén nem különböztetünk meg gyereket és felnőtt távot.
- (4) A lövéseket a korosztálynak megfelelő jelzőkarótól kell leadni - úgy hogy a versenyző valamelyik testrésze érintse a karót!
 - **Kék karó: 12 év felett**
 - **Fehér karó: 12 év és az alatt**
- (5) A csoportlista első helyén álló íjász („A” versenyző) a csoport vezetője, a második és harmadik („B” és „C” versenyző) helyén álló íjász a beíró, a csoportlista negyedik helyén álló („D” versenyző) íjász pedig a húzó.
- (6) A csoport, haladásában nem előzheti be az előttük haladó csoportot, kivéve, ha erre a bíró utasítja.
- (7) A lövéseket mindig a távolabbi karótól kell elkezdni (először a „kék” majd utána a „fehér” karótól lövők lőnek).

- (8) A sorban első lövőnek kilencven másodperc (90sec) alatt kell leadnia a lövéseit. A sorban öt követő minden egyes versenyzőnek kilencven másodperc (90sec) a lövés ideje. A lövési sorrendben következő versenyző lövő idejére való tekintettel, a lövéseit leadó versenyzőnek a lövés leadása után haladéktalanul el kell hagynia a lőállást (*kivéve dupla lőállás esetén*). Dupla lőállás esetén a versenyzők egyszerre léphetnek be illetve ki a lőállásból. A még lövő versenyzőt nem zavarhatja a vele egyidőben versenyző, felesleges mozgással.

A versenytársakra való tekintettel a lőállásban álló íjász mögött a csoporttársai lehetőség szerint 2 m távolságot tartva várakozva.

- (9) Az összes kilőtt vesszőnek a célban kell maradnia a lövések értékelésének befejezéséig, azokat nem szabad megérinteni mindaddig, amíg az aktuális értékelés be nem fejeződött.

a) 4-es kategóriájú, 3D-s célok esetében van lehetőség húzásra a teljes értékelés előtt. Azonban ez is csak minimum 2-2 versenyző által leadott sorozatok után, vagyis 6-6 vessző kilövése után (ez esetben viszont az első lövők egyike egy bírót legyen, hiszen más nem mehet ki a célhoz a beírásig).

b) Technikai célok esetében akkor van lehetőség húzásra, ha a verseny kezdete előtt a bírót előre engedélyezi az általa meghatározott célokra, felmérve a vesszők nagyfokú sérülésének lehetőségét. Ebben az esetben a bírót határozza meg, hogy hány versenyzőnként, illetve kilőtt vesszőnként lehet ezt megtenni. Természetesen a) és b) esetekben a találati értékeket a húzáskor azonnal rögzíteni kell a bírót lapokon.

- (10) A mellé lőtt vesszők keresését -a beírások ideje alatt- a csapat többi tagja végzi.

- (11) Egy csapat sem tarthatja fel a következő csapatot az elvesztett vesszők keresésével. Mindenkinek elegendő vesszővel kell rendelkeznie ahhoz, hogy folytathassa a versenyt és csak annak befejeztével térhet vissza a helyszínre a vesszők keresésére.

- (12) Ha a felszerelés technikai meghibásodása a lövés közben történik, a lövés találati értékét kell feljegyezni. A versenyzőnek 5 perce van a technikai hiba elhárítására. Ez esetben a csoportnak el kell hagynia a jelzőkaró mögötti területet, és a várakozó helyen kell megvárni a csoporttársuk hibaelhárítását.

Ha a pályán belül nincs mód a felszerelés megjavítására, a versenyzőnek 25 perc áll rendelkezésére a hiba elhárítására. A versenyzőnek tájékoztatnia kell a bírót a történekről. A rendelkezésre álló időtartam akkor lép életbe, amikor a bírót átveszi a csoport bírót lapjait. A csoportnak ez alatt a kijelölt helyen kell várakoznia.

- (13) A versenyző a verseny folyamán 1 alkalommal cserélheti ki az íját, amennyiben a tartalék íját a bírót a verseny kezdete előtti technikai ellenőrzésre bemutatta. Minden versenyző egy íjat vihet ki a versenypályára. Miután a javítás befejeződött, a versenyző egy vesszőfogóra, vagy egy már meglőtt célra (bírót utasítás szerint, próbálövés gyanánt), 2 db vesszőt lőhet ki a javított, vagy lecserélt íj kipróbálása céljából.

- (14) Az Országos Bajnokság döntő fordulókban technikai hiba esetére nincs extra idő biztosítva, de a versenyző a hibás felszereléssel a pályát elhagyva, megjavíthatja azt, vagy lecserélheti egy ugyanolyan felszerelésre, majd visszatérve a döntőbe, a versenykiírásnak megfelelően annyi lövést adhat le, amennyi az időkorlátba belefér.

- (15) Az ideg megfogása: Egy ujjnak érintenie kell a nockot.

Például: - „*mediterrán*” fogással (egy ujj a vessző felett, kettő alatta)

- „*apacs*” fogással (3 ujj a vessző alatt, de azt érintve)

- „*ázsiai*” stílussal (íjász gyűrű, hüvelykujjfogással)

Barebow stílus (húrmértékes célzás) nem megengedett.

8.3. Pontozási, értékelési szabályok:

- (1) Célonként elérhető pontszámok kvalifikáció és rangsoroló esetén: 10 – 8 – 5 – 0
- (2) A vesszőtestnek érintenie kell a találati zóna körvonalát, a magasabb értékeléséhez. Az a vessző, amelyik egy másik, a célba ágyazódott vessző nockjába fúródott, úgy tekintendő értékeléskor, mint az eltalált vessző találati értéke. Minden vesszőnek a célban kell maradnia mindaddig, amíg az összes találatot nem értékelték. Részértékelésre csak a 8.2 (9) a) és b) pontjai esetén van lehetőség. A csoport tagjainak találati értékelésére engedélyezett idő legfeljebb 5,0 perc!
- (3) Bármelyik véletlenszerűen ellőtt vessző, amely nem található a cél találati zónáiban, mellé lövésként értékelendő (0 pont).
- (4) A versenyzők a hivatalos bíró lapokat az adott versenynapon, a versenykör előtt kapják kézhez. A bírást, csapatonként két-két versenyző végzi, kivéve a mini és kadet korosztályú versenyzői csoportokat (ez esetben 3 fő).
- (5) A bíró lapokat csak a csoport tagjai, vagy a szervező által kijelölt személy vezetheti. Az értékelés minden célnál azután kezdődik, miután a versenyzők végeztek a lövésekkel. A bírással megbízott személyek egy-egy bíró lapot vezetnek a versenyzők eredményeinek rögzítésére, és felelősséggel tartoznak minden lövés helyes bejegyzéséért. A csoport összes versenyzője köteles a saját lövésének az értékét hangosan és érthetően felsorolni, amit a csapatvezető és a bírók is ellenőriznek. Mini és kadet korosztályú csapatoknál a szervező által kijelölt, íjászatban jártas kísérő, kontrol bíró lapot vezet. Ha a bíró lapok nem egyeznek meg, úgy a kontrol eredményrögzítő az érvényes.
- (6) Mindkét bírónak -adott korosztályoknál a kontrol is- össze kell hasonlítani a bejegyzett találatokat, mielőtt a vesszőket a célból kihúzzák. Tévedés esetén a javításnak azonnal meg kell történnie. A javítást a csapatvezetőnek alá kell írnia. Abban az esetben, ha a kör végén eltérés mutatkozik, egy versenyzőnek a két bíró lapon jegyzett pontszámát illetően, az alacsonyabb pontérték az érvényes!
- (7) Értékelésnél az előre meghatározott felületű célban lévő vesszők találati értéke pontozható. 2,5 D-s célok esetén az oldalfelület nem számít találatnak, értékelése 0 pont. A célon átmenő, valamint a célból visszafelé pattanó (nem lepattanó) vesszők, amelyek a csapat többi tagja által is elismerten a célból visszafelé pattanók, újra lőhetők, addig amíg a versenyző nem lépett ki a lőállásból és nem járt le a rendelkezésére álló idő (90 mp). A vélt találati pont nem adható meg. A célba bepattanó vessző értékelhető.
- (8) Vitatott találatok értékében a csoport nagyobb számú szavazata dönt. Amennyiben a csapat szavazata nem hoz eredményt úgy bírót kell hívni.

- (9) A körök befejezése után az olvasható módon kitöltött és aláírt beírólapokat haladéktalanul le kell adni a versenyirodában, azokon semmilyen utólagos változtatás nem eszközölhető, miután a beíró és a versenyző aláírták. Az utolsó cél teljesítése után 30 percen belül le kell adni a beíró lapokat a versenyirodán.
- (10) Megegyező pontszámok esetén a területi versenyek során az első 3 (három), míg az országos bajnokságokon az első 6 (hat) helyezetnél-a sorrend megállapítása érdekében- szétlövést kell tartani.
- (11) A löállás elhagyása bármilyen okból, az adott célon a lövés befejezését jelenti.
- (12) Egy versenyző egy adott versenyen csak egy kategóriában, korosztályban indulhat.

8.4. Szétlövés lebonyolítása a rangsorolóban:

Pontegyenlőség esetén az első 6 (hat) helyezés megállapítására szétlövést kell tartani.

Szétlövés VATA típusú lőlapokra (átmérő 45 cm) történik.

A szétlövés menete:

- (1) Sorsolással (pl. pénzfeldobás), vagy előzetes megbeszéléssel eldöntik, hogy melyik versenyző kezd.
- (2) Az adott célokra, felváltva mindkét versenyző 1-1 lövést adhat le.
- (3) Versenyzők a 10 – 15 – 20 méterre elhelyezett célokra lőnek. Aki előbb ront az veszít. Pontegyenlőség esetén, akinek a 3. lövése közelebb lesz a cél közepéhez, az győz.

8.5. Óvás:

- (1) A versenyzőknek joguk van a bírók, illetve a szervezők döntése ellen, valamint a mindenkor érvényes szabályok és előírások ellen vétőkkel szemben, személyesen vagy megbízott útján a Szervező Bizottságnál írásbeli óvást emelni.
- (2) Azok a díjak, illetve eredmények, amelyek a vitában érintettek, addig nem adhatók ki, amíg az Óvási Bizottság a kérdéses ügyben nem hozott döntést.
- (3) Óvást benyújtani az utolsó csapat beérkezésétől számítva 30 percen belül lehet.

Óvási Bizottság tagjai (3 fő):

- Versenyrendező	1 fő
- Bíró (az óvásban nem érintett)	1 fő
- Tekintélyt élvező, óvásban nem érintett tapasztalt íjász	1 fő

Versenyszervezői, vagy bírói döntés ellen benyújtott óváskor az érintett nem lehet az Óvási Bizottság tagja!

Óvási díj: 10.000,-Ft (azaz: tízezer Ft/fő), ami jogos elbírálás esetén a versenyzőnek visszajár.

8.6. Minősítési szintek megszerzésének szabályai:

- (1) Az Országos Bajnokságokon meglőtt minősítési szint,
- (2) **Legalább 2 területi (minősítő/kvalifikációs) versenyen meglőtt minősítési szint esetén,** ha az Országos Bajnokságon is részt vett, annak eredményétől függetlenül (*eltérő minősítési szintek meglövése esetén*), **az alacsonyabb minősítési szint adható meg.**

9. PÁLYAÉPÍTÉS SZABÁLYAI

Általános szabályok:

- (1) A versenyeken 24 db célnak kell lennie, az alábbi célkategóriákban és elérhető 720 pontszámmal.

Célkategóriák:

- **CÉL- lövészet** 8 db cél (klasszikus VATA lőlapok): *A legnagyobb pontértékű célzóna ahány centiméter átmérőjű minimum annyi méter távolságra, de maximum a duplájára rakható ki!*
- **Vadászat** 8 db cél (3D-s állatalakos) *Az ejtési zóna szerint 4 kategóriába soroljuk, kategóriánként minimum és maximum távval meghatározva.*
- **Ügyességi célok** 8 db cél: *Ahány centiméter átmérőjű a legnagyobb pontértékű célzóna, minimum annak a fele, de maximum másfélszerese méterben mért távolságra lehet kirakni a célt.*

Célkategóriánként a szakmai bizottság által meghatározott 4-4-4 db kötelező célelemet használni kell! (lásd: célsegédlet)

- (2) A versenyfordulókat egy körben kell lebonyolítani.
- (3) A vesszőfogók minőségének biztosítani kell, hogy a kilőtt nyílvevesszőket megfogja. Bármilyen anyagból készülhet, de **a vesszőben kárt nem tehet**. A vesszőfogók elhelyezésekor körültekintően kell eljárni.
- (4) A célok tetszés szerinti sorrendben alakíthatók ki.
- (5) A pályát úgy kell kialakítani, hogy a lőállásokat, valamint a célokat különösebb nehézség, veszély, vagy időpazarlás nélkül meg lehessen közelíteni. A célok megközelítése ne okozzon kárt, vagy sérülést.

Duplakarós pálya esetén a páratlan számú lőállásoknál az „A” a baloldali és a „B” a jobboldali lőállás, a páros számú céloknál pedig fordított sorrendben kerül kijelölésre. A versenypályát lehetőleg kis területen kell elhelyezni. A célok a pálya központjától (regisztrációs központ) való megközelítése a tartalék alkatrészek (pl. ideg, vessző, stb.) szállítását is figyelembe véve, ne tartson tovább 10 percnél.

10. TERÜLETI VERSENYEK (TV)

Az egyesületek által ezen versenyszabályzat szerint meghirdetett, MISZ által engedélyezett és a Szakmai Bizottság jóváhagyásával megtartott versenyek.

- (1) Aki a MISZ versenysorozatába tartozó területi versenyen meglövi az egyéni kvalifikációs szintet, az megszerzi a nevezési, illetve indulási jogot az Országos Bajnokságra.
- (2) A kvalifikációs szinteket és helyszíneket az adott év elején a MISZ Történelmi Szakmai Bizottság határozza meg és teszi közzé.
- (3) Aki megszegi a Magyar Íjász Szövetség általános vagy a Történelmi Íjász Versenyszabályzatát az vétséget követ el, melynek szankciójáról a Magyar Íjász Szövetség Fegyelmi Bizottsága dönt.
- (4) A területi versenyekre a 1-9. pontban megfogalmazott általános szabályok az irányadók.

11. ORSZÁGOS BAJNOKSÁG (OB)

- (1) OB évenként kerül megrendezésre.
- (2) AZ OB-n csak előnevezéssel, a MISZ versenyzési engedéllyel és érvényes sportorvosi engedéllyel lehet indulni.
- (3) Az Országos Bajnokságokon külföldi, határon túli magyar nemzetiségű íjászok is részt vehetnek „Vendég kategória” versenyzőjeként. Az OB-n az eredményük nem számít bele a Bajnokság végső sorrendjébe, és minősítést nem szerezhhetnek. Különdíjazásban részesülhetnek.
- (4) **Szabadtéri OB-n** csak az adott évben megszerzett kategóriájának, korosztályának megfelelő kvalifikációs joggal lehet részt venni, átnevezésre nincs lehetőség.
A **Terem és Táv-Távcéllövő OB-n** az adott év elején kiírt indulási feltételekkel lehet részt venni.
Csapat Országos Bajnokság: A csapat 4 fős és a tagjai csak egy egyesületből lehetnek. A döntőbe bejutott versenyzőket nem lehet visszahívni, cserélni. Ha valamiért a versenyző nem tud részt venni a döntőben, helyére mást nem lehet küldeni, így kevesebben folytatják a döntőzést. Amennyiben a csapat létszáma 3 fő alá csökken, úgy nem folytathatja a versenyt.
 - Egy egyesület 1 felnőtt (*kék karó, 13 év és felett*) és 1 mini (*fehér karó, 10-12 év*) csapatot indíthat és egy csapaton belül maximum 2 vadászíj lehet!
 - A csapatok pontszámai 2 területi versenyen szerzett legjobb egyéni pontszámokból és az Országos Bajnokságon szerzett pontokból adódnak össze. A legjobb 6 csapat döntőzik (4. számú melléklet).
- (5) Kizárólag az Országos Bajnokságokon van lehetőség a „Magyar Bajnok” címet elnyerni és a minősítési szintekre jogosultságot szerezni. Az Országos Bajnokságokon 3 fős vagy annál kisebb létszámú kategóriákban csak az szerezhet Országos Bajnok címet és érmet, aki megelőzi a minimum II. osztályú minősítési szintet.
- (6) Az OB-ra is a jelen szabályzat 1-9. pontokban foglaltak általános szabályai az irányadók a pályaeépítés tekintetében

Célkategóriák:

- > CÉL- lövészet (VATA lőlapok)
- > Vadászat (3D-s állatalakok)
- > Ügyességi célok

11.1 Döntők:

A Szabadtéri és Csapat Országos Bajnokságon DÖNTŐ megrendezése kötelező. Távcéllövő OB döntők megrendezése külön szabályzat szerint.

- (1) Kategóriánként és korosztályonként a **legjobb 6 egyéni versenyző döntőzik.**
- (2) **Ha a versenyzők létszáma nem éri el a 6 főt,** akkor nem kell döntőt lőni.
Ez esetben a rangsorolóban elért pontszám határozza meg a végső eredmények sorrendjét.
- (3) A döntőzéshez kiépített pálya a versenyen használt célparkból kiválasztott 6 db célból áll (2 db lőlapos, 2 db 3D-s, 2 db technikai) és mindegyik célkategóriához egy-egy dupla táv tartozik dupla pontokért.

(4) A döntőkben is érvényesek a pályaépítési lőtávok, célfelületi arányok.

(5) Minden versenyzőnek célonként 3-3 db lövésre van lehetősége.

A duplatávoknál eldöntheti a versenyző, hogy:

- dupla távra lő- dupla pontért, vagy
- normál távra lő - szimpla pontért.

(6) A döntőben lőtt pontszámok hozzáadódnak az addig elért rangsoroló eredményekhez és ezek összege határozza meg a végső helyezéseket.

(7) Pontazonosság esetén a szétlövés általános szabályai (8.4) szerint kell eljárni.

12. DÍJAZÁSOK

12.1. Területi versenyek díjazása:

1-3. helyezettek oklevelet és érmet kapnak.

12.2. Országos Bajnokság díjazása:

1. helyezettek oklevelet, érmet, vándordíjat, vagy serleget,

2-3. helyezettek oklevelet és érmet,

4-6. helyezettek csak oklevelet kapnak.

- Díjazást csak a verseny helyszínén, személyesen, megfelelő viseletben lehet átvenni!

- Külhoni, határon túli magyar nemzetiségű versenyzők különdíjban részesülhetnek!

13. MINŐSÍTÉSI SZINTEK DÍJAZÁSA

(1) Az országos Bajnokságokon minősítési szinteket elérő vagy megszerző versenyzők külön díjazásban (pl. kitűző, stb.) részesülhetnek.

13.1. MESTER ÍJÁSZ cím:

(1) Azon íjászok, akik mindhárom jellegű versenyben (terem OB; szabadtéri OB; távcéllövő OB-n) kettő (2) versenyévad alatt, elérik az I oszt. minősítést „Mester Íjász” cím viselésére jogosultak.

(2) A cím megítélése minden év utolsó Országos Bajnoksága után történik.

(3) A díj átadására a Magyar Íjász Szövetség évváró bankettjén kerül sor.

14. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK:

(1) Ezen szabályzat betartása a versenyrendszerben résztvevőknek és közreműködőknek kötelező, eltérés nem megengedett!

(2) A szabályzat csak az aktuális évben induló versenysorozat előtt min. 30 nappal megelőzően, a MISZ Történelmi Szakmai Bizottság előterjesztése alapján, a MISZ elnökség jóváhagyásával módosítható.

(3) Ez a szabályzat a hatályba lépése előtti módosításokat is tartalmazza, egységes szerkezetbe foglalja.

- (4) A szabadtéri és a terem versenyekre jelen szabályzatot kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy teremverseny esetén nincs döntőzés.
- (5) A táv-céllövő versenyre külön szabályzat vonatkozik.
- (6) Ha a sportoló magatartása, viselkedése nem sportolóhoz és a verseny szellemiségéhez méltó, a Magyar Íjász Szövetség etikai szabályzata szerint fegyelmi eljárás alá vonható, ami a versenyzéstől való eltiltást is eredményezheti.
- (7) Azok a Mesteríjász címmel rendelkező versenyzők akik súlyosan vétettek a szabályzat ellen, viselkedése nem sportolóhoz és a verseny szellemiségéhez méltó, úgy valamennyi mesteríjász címét elveszti. Amagyar Íjász Szövetség etikai bizottsága határozata alapján lesz lehetősége ezt későbbiekben újra megszerezni.

Mellékletek: 1.sz melléklet (Célkészlet lista)
2.sz melléklet (Íj, felszerelések)
3.sz melléklet (Öltözet ajánlás)
4.sz melléklet (Csapatverseny)

Budapest, 2021.01.01

.....
MISZ Történelmi szakmai Bizottság elnöke